

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Volvminibvs Comprehensvs

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Rejicitur sententiæ Aegidij Romani

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](#)

ibidem subtiliter discurrunt Aristoteles, & D. A Thomas. Si semper (id est pro omni signo rationis imaginabili) verum est dicere de futuro, quod erit, non potest hoc non esse: quod autem non potest non esse, idem significat ac quod est impossibile non esse. Quod vero est impossibile non esse, idem est cum eo quod necesse est esse: unde sequitur, quod ea quae futura sunt, necessaria erunt.

50 Confirmatur & magis illustratur hæc ratio Aristotelis & D. Thomæ. Si Deus non potuit impedire, quin futura contingentia habeant determinatam futuritionem, illam habent necessariò & ex natura rei, non vero liberè, & contingenter: Deus enim impeditre potuit quicquid convenientibus contingenter, & liberè: At si res sint determinate futurae ante decretum, Deus non potuit impeditre talem determinatam futuritionem: Ergo illam habent necessariò, & ex natura rei, non vero liberè, & contingenter. Minor probatur: Deus non potuit impeditre ne alicui conveniar illud quod ipsi competit, priusquam de illo possit liberè disponere: Atqui si res sint determinate futurae ante decretum, & liberam determinationem voluntatis divinae, futurio illis conveniet, priusquam Deus possit de illis liberè disponere; Deus enim non potest liberè disponere de rebus, nisi mediante libero decreto sua voluntatis: Ergo si res sint determinate futurae ante decretum, Deus non potuit impeditre illarum futuritionem. Argumenta quæ contra hanc conclusionem fieri possent, infra commodiū proponentur ac diluentur.

§. III.

Rejicitur sententia Aegidii Romani.

Licet ex dictis §. præcedenti evidenter constet futura contingentia non esse à Deo certò cognoscibilis, ante decretum, & prædefinitionem suæ voluntatis; ut tamen hæc veritas, quæ est unum ex principiis doctrinæ Thomisticæ fundamentis, plenius innocentiat, & magis confirmitur, ac stabilitur; variae illæ Recentiorum sententia, suprà à nobis explicantæ, ligillatim, & in particuliari confutandæ sunt, ut his destruetis, veram D. Thomæ & Discipulorum ejus sententiam stabiliamus. Prima igitur quæ impugnanda occurrit, est illa quæ communiter tribuitur Aegidio Romano, & aliis Antiquis Theologis, qui docent Deum cognoscere futura contingentia & libera in suis ideis, antecedenter ad decretum. Qui modus dicendi omnino repugnat D. Thomæ, & aliquo modo faveret scientia media, & idcirco rejiciendus est. Unde

Dico primò: Deum non cognoscere futura contingentia antecedenter ad decretum, in suis ideis, sive in sua essentia, ut habet rationem id est vel speciei intelligibilis.

Probatur primò ex D. Thoma in i. dist. 19. quæst. 1. art. 1. ad 1. sic dicente: *sicut scire divinum est subjectum libertati voluntatis ita & idea secundum quod ad eam terminatur actus divina scientia. Quibus verbis aperte docet, quod sicut divina scientia nihil cognoscit ut futurum, nisi quatenus est subjecta decreto; ita nec idea aliquid ut futurum representat, nisi prout illi subest, & ab eo determinatur.*

51 Hinc formari potest hæc ratio fundamentalis nostræ conclusionis. Deus non potest cognoscere creaturas in suis ideis, sive in sua essentia, ut

habet rationem id est, & exemplaris, nisi eo modo quod in illa repræsentantur: Sed antecedenter ad decretum, creatura non repræsentantur in essentia divina, ut habet rationem id est, ut futuræ, sed ut mere possibles: Ergo in illa non possunt cognosci ut futuræ, sed tantum ut mere possibles. Major constat, Minor vero probatur. Tum quia, ut ostendimus §. præcedenti, res omnes, antecedenter ad divinum decretum, sunt in statu meræ possibilitatis, & indifferentiæ ad futuritionem, vel non futuritionem. Tum etiam, quia divina essentia repræsentat creaturas ut illarum causa: Ergo per id solùm poterit determinari in ratione repræsentantis futura contingentia, per quod determinatur in ratione causæ illorum: At solùm decretum illam ad causandum determinat: Ergo per solùm liberum decretum determinari potest, ut illa repræsentetur.

Confirmatur: Continentia creaturarum in esse repræsentativo in essentia divina, tanquam in idea & exemplari, fundatur in continentia illarum in essendo: At essentia divina non continet creaturas in essendo, sub esse existentiæ vel futuritionis, nisi per decretum determinata: Ergo non continet etiam illas ut existentes, aut futuras, in esse intelligibili aut repræsentativo, nisi ut per illud determinata. Sicut divina scientia, ut supra ostendimus, non est causa rerum, nisi ut *Diss.* habet adjunctionem voluntatem. Quæce S. Doctor *art. 3.* quæst. 3. de verit. art. 6. dicit: *Idea in Deo ad ea quæ sunt, vel fuerunt, vel erunt producenda, determinatur ex proposto divine voluntatis.*

Probatur rursus conclusio. Repræsentatio idealium antecedenter ad decretum, est repræsentatio naturalis, & necessaria, pertinens ad scientiam naturalem, & simplicis intelligentiæ, non vero ad scientiam liberam, & visionis: quare si Deus cognosceret futura contingentia in suis ideis, antecedenter ad decretum, talis cognitio non esset libera, sed necessaria, & pertinaret ad scientiam simplicis intelligentiæ, non vero ad scientiam visionis. Unde cum Verbum Divinum procedat ex scientia simplicis intelligentiæ, & ex cognitione objectorum que ab illa attinguntur, procederet ex cognitione futurorum contingentium; & sic ejus productio non esset necessaria, sed libera, quod principis fidei & Theologæ repugnat, ut in Tractatu de Trinitate ostendemus.

§. IV.

Principium adversæ sententie fundamentum convellitur.

Contra nostram conclusionem istud potest fieri argumentum. Ideæ divinæ antecedenter ad decretum sunt infinitæ in repræsentando: Ergo in illo priori repræsentant non solùm possibilia, sed etiam futura contingentia, ac proinde possunt esse medium, quo Deus antecedenter, ad suum decretum, ea cognoscat.

Confirmatur: Si idea divinæ solùm post decretum repræsentarent futura contingentia, non vero ante decretum; sequeretur quod illis ex decreto accresceret aliqua perficiatio, & adveniret aliqua mutatio: Sed hoc non potest dici: Ergo nec illud. Sequela Majoris probatur. Repræsentare objecta, pertinet ad perfectionem id est, & speciei intelligibilis: Ergo si idea divinæ, post decretum repræsentaret futura contingentia, cum ea ante illud non repræsentarent, sequitur